

نقش دیپلماسی جوانان در روابط خارجی دولت‌ها با استفاده از ظرفیت YNGOs (تشکل‌های غیر دولتی جوانان)

روح اله مدبر^۱

حسن کلاشلو^۲

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۵/۶/۲۷

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۵/۱۰/۲۶

در دنیای معاصر و با توجه به تحولات هر روزه که در حوزه ارتباطات انسانی رخ داده، بویژه به واسطه توسعه ارتباطات از طرق فناوری‌های نوین و عملی شدن نظریه دهکده جهانی مک لوهان، روند فهم نوین از مسائل بین‌المللی موجب گردیده تا نقش دولت‌ها کم‌رنگ‌تر گردد. این وضعیت جدید موجب تغییر پارادایم از دیپلماسی سنتی معمول در قرون گذشته به شکل جدیدی از دیپلماسی شده است. بدیهی است که به موازات تحول جوامع، سناریوهای جدیدی در عرصه دیپلماسی و روابط بین‌الملل محقق می‌شود که تغییر اولویت‌های نوین، همراه با اتخاذ شیوه‌ها و ابزارهای نوین همانند استفاده از ظرفیت بازیگران غیردولتی به ویژه NGOs ها را در پی داشته است. در این میان، با توجه به نقش آفرینی کلیدی و حساس جوانان در کشورهای مختلف دنیا به خصوص جوامع توسعه یافته به عنوان "نیروی فکر، کار، ارائه ایده و موتور محرک جوامع در نهادها و مراکز علمی و اداری" و روند توسعه YNGOs در نظام جهانی با برنامه‌های مختلف مورد نیاز عموم جوامع به دور از ایدئولوژی‌های رایج در دهه‌های گذشته، بویژه اقدامات عام‌المنفعه و بشردوستانه فراتر از مرزهای کشورها و ایجاد شبکه جهانی جوانان فعال و گسترش این شبکه در اغلب جوامع جوان همراه با برنامه‌های بشردوستانه و جهان‌شمول در صحنه بین‌الملل - که موجب تاثیر بر افکار توده‌های مختلف مردم و حتی دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی می‌شود - گفتمان جدیدی با عنوان دیپلماسی جوانان به عنوان دیپلماسی نوین پدید آورده است.

در این پژوهش با روش اسنادی کتابخانه‌ای به بررسی این سؤال پرداخته ایم که دیپلماسی جوانان با استفاده از ابزار NGOs چه نقشی در توسعه گفتمان بشردوستانه و ترویج اقدامات عام‌المنفعه در نظام بین‌الملل ایفا می‌نماید.

E-mail: modaber22@gmail.com

^۱ دکتری تخصصی روابط بین‌الملل، پژوهشگر دیپلماسی جوانان (نویسنده مسئول)

^۲ دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی سیاسی، مدرس دانشگاه، تهران، ایران

به نظر می‌رسد حرکت در مسیر توسعه فهم متقابل میان جوانان سایر کشورهای جهان که انگیزه و دغدغه مقابله با تروریسم، گسترش جنگ، منازعات قومی، مهاجرت، گسترش ایدز، تخریب محیط زیست و سایر موارد مشابه به ویژه آرمان‌های سند توسعه هزاره و برنامه عمل جوانان مصوب سازمان ملل متحد را دارند موجب ایجاد شبکه جهانی جوانان موثر در کشورها در کنار دولت‌ها و با ابزار غیر رسمی با رویکرد دستیابی به آینده‌ای بهتر با هدف دستیابی به صلح و فشار بر دولت‌های حامی تروریسم که در ترویج خشونت و افراطی‌گرایی دارند می‌گردد. به عبارت دیگر، هدف نهایی این پژوهش، معرفی این ظرفیت و امکان استفاده از آن در جمهوری اسلامی ایران برای کسب منافع ملی و افزایش قدرت نرم با محوریت جوانان در برابر تبلیغات و اقدامات سوء مخالفان نظام جمهوری اسلامی ایران که در عرصه بین‌الملل صورت می‌دهند، می‌باشد.

واژگان کلیدی: دیپلماسی نوین، دیپلماسی جوانان، تشکل‌های غیر دولتی جوانان و اعتماد جهانی

مقدمه

به نظر می‌رسد پس از پایان جنگ سرد اگر چه هنوز دهکده جهانی مارشال مک لوهان کاملاً جایگزین دولت-ملت نشده است، اما فضای ارتباطی امروزی میان جوامع چنان مردم را به یکدیگر متصل و مرتبط نموده است که برای رهبران دولت‌ها قابل پیش‌بینی نبود. این امر در کنار کندی روابط سنتی دیپلماتیک رسمی موجب ورود به عرصه دیپلماسی نوین و تحلیل روابط فراملی در مقابل مفاهیم قدیمی روابط بین‌الملل شد. به عبارت دیگر، رویدادها و کنش‌های حاصل از ارتباطات ملت‌ها با یکدیگر را نمی‌توان از منظر پارادایم مسلط روابط بین‌المللی که بعد از تعریف نظام جهانی طبق عهدنامه وستفالی برای دولت-ملت‌ها پدید آمد، گنجانند.

بدیهی است که به موازات تحولات ایجاد شده در عصر ارتباطات، سناریوی جدیدی در روابط بین‌الملل محقق می‌شود که اولویت‌های نوین همراه با اتخاذ شیوه‌های نوین را می‌طلبد. پیروی صرف از اصول، اهداف و طراحی‌های کلاسیک دیپلماسی دیگر پاسخگوی نیازهای دیپلماتیک نوین نیست. موازنه جدید محصول فضایی مملو از پیشامدها و موقعیت‌های نوین حاصل از رشد و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین ارتباطات و اطلاعات، پیچیدگی حاصل از رشد و گسترش بهره‌گیری از فناوری‌های نوین ارتباطات و اطلاعات، پیچیدگی حاصل از وابستگی متقابل، جهانی شدن فرهنگ، امپراطوری افکار عمومی، رشد فضای مجازی و فناوری اینترنت، جریان حرکت فرهنگی در نظام بین‌الملل، عقاید و اطلاعات و ارتباط این پازل به جوانان به عنوان اصلی‌ترین کاربران فناوری است. فضای مجازی به عنوان عامل نوین بر دولت‌های ملی فشار می‌آورد و آنها را وادار می‌سازد تا به سرعت به تجدید نظر در ساختارهای مدل سیاست خارجی و روند دیپلماسی سنتی خود و ایجاد تحول در آن بپردازند.

تحولات مذکور به خصوص به واسطه پاسخگو نبودن دیپلماسی سنتی به ارتباط و یارگیری در میان ملت‌ها به علت پررنگ بودن نقش رسمی و مجاری دولتی منجر به حرکت در این مسیر شده است. فضای دیپلماسی نوین، ارتقای ابزارهای دیپلماسی عمومی با هدف تاثیرگذاری بر افکار عمومی و نخبگان دیگر ملت‌ها جهت کسب امتیاز و حرکت در مسیر منافع ملی را ضروری نموده است. یکی از بازوهای دولت‌ها در عرصه سیاست داخلی و خارجی، جوانان می‌باشند؛ کسانی که بیشترین کاربران فضاهای مجازی، محصولات فرهنگی، ابزارهای تفریحی و گذران فراغت، شرکت‌کنندگان در مراسم‌ها و برنامه‌های ملی و موتور محرکه کار جامعه در تمام حوزه‌ها به ویژه حوزه‌های فرهنگی هستند. جوانان فعال و علاقه‌مند به

کشورها، پس از آموزش در حوزه های فرهنگی، علمی، رسانه ای و سینمایی و سازماندهی در تشکل های غیر دولتی جوانان YNGOs می توانند با هدف کمک به منافع ملی و با برنامه تاثیر گذاری بر افکار عمومی سایر ملت ها، ایجاد عمق نفوذ در مخاطبان خارجی، اعزام به سایر کشورها و تبلیغ برنامه ها و نقاط قوت کشور و ارج گذاری بر گزارش ها و تصویرهای انعکاس یافته از سوی رسانه های داخلی، مبادله افکار بشردوستانه و تشکیل شبکه ای از نخبگان جوان علاقه مند به خیر عمومی و .... به عنوان مهمترین عوامل افزایش قدرت نرم کشورها عمل نمایند. باتوجه به افزایش ارتباطات نوین جهانی و نزدیکی روزافزون ملت ها، انتقال ارزش ها و تأثیرات متقابل کشورها با گستردگی و شتابی باور نکردنی در حال شکل گیری است. در این میان، دیپلماسی جوانان از طریق بازیگران دیپلماتیک غیردولتی بر برنامه های سیاست بین الملل تأثیرگذار هستند. آنان در عرصه های گوناگونی وارد شده اند تا بتوانند اهداف خود را محقق کنند. شایسته است اشاره کنیم که موفقیت سازمان های غیردولتی در زمینه تحقق اهدافشان مبتنی بر استفاده مناسب و کارآمد از فناوری های جدید اطلاعاتی و ورود به این شبکه جهانی است.

پیشینه پژوهش

آنچه امروز در نظام بین الملل به عنوان یک امر پذیرفته نزد نخبگان مطرح شده آن است که برداشت از واقعیت حداقل به اندازه خود واقعیت دارای اهمیت است. به عبارت دیگر، تصویری که سایرین از یک کشور دارند، حداقل به اندازه واقعیت دارای اهمیت است. در این راستا همانگونه که سازه انگاران می گویند کشورها بر اساس برداشتی که از هم دارند، همدیگر را درک می کنند و بر اساس همین برداشت به اتخاذ سیاست می پردازند. بنابراین ارائه چهره و تصویری مثبت از کشور و تعریف آن به عنوان کشوری مسئول و تابع قواعد و رژیم های بین المللی، می تواند باعث گسترش تعاملات و پذیرش آن کشور به عنوان کشوری مسئول در عرصه بین المللی و در نتیجه ورود گسترده فناوری ها و سرمایه گذاری خارجی گردد. در این راستا، ارائه تصویری مثبت از کشور موجب می شود که توسعه آن برای سایرین تهدید در نظر گرفته نشود. (Fritz, 2006; 15) لذا نگاه مثبت به توسعه سازمان های غیر دولتی در مسیر اعتماد سازی به نسل جوان و استفاده از ظرفیت آنان موجب مشارکتی برد- برد، برای تسهیل در روند تغییر چهره کشورها در نظام بین الملل می تواند مورد استفاده قرار گیرد. نقشی که YNGOs های جوانان می توانند در ارائه تصویر صلح طلبانه کشورها در نظام بین الملل ایفا نمایند و یا در محکومیت اقدامات نقض حقوق بشری متعدد از جمله: کشتار مردم کشورها در منازعات قومی و افراطی گری یا سایر موارد جنایات علیه بشریت و یا

توسعه بیماری های همه گیر به خصوص ایدز و یا بلایای طبیعی انجام دهند، دولت ها و دستگاه های دیپلماسی سنتی با اتلاف هزینه های هنگفت به آن خواهند رسید. اغلب کشورهای توسعه یافته به ویژه فرانسه، بریتانیا، ایالات متحده آمریکا و فدراسیون روسیه با استفاده از YNGOs برنامه های متعدد دو و چند جانبه بین المللی با محوریت و مدیریت جوانان و در مسیر اقدامات عام المنفعه و بشر دوستانه در زمینه های متعدد همچون کمک به حفظ محیط زیست و اجرایی کردن بندهای مرتبط با این امور در سند توسعه هزاره مصوب سازمان ملل متحد در سایر کشورهای جهان به انجام رسانده اند.

قطعنامه ۲۲۵۰ (۲۰۱۵) با عنوان "جوانان، صلح و امنیت" - که به پیشنهاد اردن و تصویب شورای امنیت سازمان ملل متحد رسیده و از آن به عنوان "قطعنامه ای تاریخی" یاد می شود- برای نخستین بار در تاریخ شورای امنیت کاملاً بر نقش زنان و مردان جوان در نهادینه سازی صلح و مقابله با افراطی گری خشونت آمیز متمرکز است. قطعنامه ۲۲۵۰، نمایانگر تصدیق بی سابقه نیاز مبرم به مشارکت نهادینه سازان جوان صلح در ترویج صلح و مقابله با افراطی گری است. این قطعنامه همچنین جایگاه جوانان و YNGOs را به عنوان شرکای مهمی در تلاش های جهانی برای مقابله با افراطی گری خشونت آمیز و ترویج صلح با دوام تعیین می کند. (مرکز اطلاعات سازمان ملل متحد ۱۳۹۴، ۶۶)

اقدامات بشردوستانه و ترویج دهنده صلح شکل های غیر دولتی جوانان کشورهای توسعه یافته به خصوص در کشورهای توسعه نیافته، نیازمند و درگیر خشونت و تروریسم به صورت مستقیم در یارگیری و تغییر وجهه چهره کشورهای فعال در این زمینه اثر گذار است. به عنوان مثال، شکل های غیر دولتی جوانان فرانسه با برگزاری تورهای متعدد با رویکرد کمک به بیماران مبتلا به ایدز در آفریقا و همچنین آموزش آنان و یا اقدامات عام المنفعه شکل های غیر دولتی جوانان روسیه به ویژه شکل غیردولتی جوانان گورچاکوف پس از وقایع کریمه در مناطق درگیر و برنامه های متعدد حمایتی آنان در گرجستان، قزاقستان، ترکمنستان، ازبکستان، تاجیکستان، ارمنستان و منطقه کریمه (fadm.gov.ru.3214) نمونه بارز این اقدامات است که در مسیر کسب منافع ملی برای کشورهای مذکور حرکت می کند.

لذا ما در این پژوهش به این فرضیه می پردازیم که این اقدامات عام المنفعه و بشر دوستانه شکل های غیر دولتی جوانان به واسطه تغییر نگاه و ایجاد وجهه مثبت برای کشور موجب شکل گیری کنش گر جدیدی در عرصه دیپلماسی به عنوان دیپلماسی جوانان می شود.

گفتنی است بنا به نظر برخی از اندیشمندان، از آنجا که شکل های غیر دولتی به مثابه حاملان اصلی سرمایه اجتماعی می باشند به صورت بالقوه می توانند ظرفیت چشمگیری برای ارتقای سطح توسعه اجتماعی و

حرکت در مسیر کسب منافع ملی به شمار آیند (جاجرمی، ۴۸: ۱۳۸۸) و به دیپلماسی عمومی کشورهای خود نیز یاری رسانند.

با وجود این، دولت‌ها در جوامع توسعه نیافته و کمتر توسعه یافته اصل "مشارکت" را ذاتی و اختیاری نمی‌دانند و معتقدند مسئولیت و اختیار به صورت تام از آن دولت (حاکمیت) است و به تبع آن، نهادها انحصاری و بسته عمل می‌کنند و مشارکت با نگاهی حساس، امنیتی و حتی به "دخالت" تعبیر و مانع افزایش حضور مردم به خصوص نسل جوان که نیروهای بالقوه توسعه آینده کشور هستند، در تصمیم سازی‌ها و تصمیم‌گیری‌های مدنی می‌شود.

اگر درک درست و شناختی روشن از ادبیات، مبانی و فعالیت سازمان‌های غیردولتی داشته باشیم، مفاهیم جامعه مدنی، نوسازی اجتماعی و فرهنگی، ظرفیت‌ها و روابط اجتماعی در حوزه بین‌الملل، جهانی شدن و ضرورت توسعه روابط بین‌الملل به خصوص حضور، نفوذ و تأثیر گذاری در مجامع و سازمان‌های رسمی و تخصصی بین‌المللی را به صورت واقع‌گرایانه بنگریم و فعالان اجتماعی را با انگ‌ها و برچسب‌های ناروا و با تیغ قهر و انزوا از صحنه اجتماعی و مهمتر از همه، از نهادهای حاکمیتی که برگرفته از مردم هستند، نرانیم موجب بروز لطمه به روابط مدنی "جوانان - دولت" و استفاده از آنان در کسب منافع ملی با توجه به موارد کاربردی توسعه تشکل‌های غیردولتی که به آنها اشاره کردیم، نخواهیم شد.

البته پروسه استاندارد و ایده آل برای روابط اجتماعی، به تحلیلی درست از شرایط موجود و خاستگاه مطلوب بستگی دارد. جوانان با بهره‌گیری از رسالت اجتماعی "نظارت و پی‌گیری" به وسیله NGOs می‌توانند در صورتی که به معنای واقعی به صورت مستقل و غیردولتی عمل کنند، انحصار‌گری، قدرت‌طلبی و زیاده‌خواهی دولت‌ها را کنترل نمایند.

اسناد بین‌المللی در حوزه جوانان

در حال حاضر، چند سند عمده تعهد آور بین‌المللی وجود دارد که مختص حقوق جوانان و ضرورت ورود و فعالیت‌های مشارکت‌جویانه آنان می‌باشد:

۱. اعلامیه جهانی حقوق بشر؛
۲. کنوانسیون حقوق کودک ملل متحد؛
۳. برنامه عمل جهانی برای جوانان تا سال ۲۰۰۰ و پس از آن؛
۴. اعلامیه لیسبون در خصوص سیاست‌ها و برنامه‌های جوانان؛

۵. منشور بین المللی حقوق جوانان (قطعنامه شماره XXV ۲۶۳۳).

همچنین توسعه جوانان، اصطلاحی است که امروزه از سوی برخی برنامه ریزان توسعه به ویژه برنامه ریزان توسعه اجتماعی و توسعه منابع انسانی بسیار مطرح می شود. (سید امامی ۱۹، ۱۳۸۸) مشابه چنین اصطلاحی ابتدا در مورد زنان مطرح گردید و هدف از کاربرد این اصطلاح، رساندن مفهومی جامع بود که بتواند در برگرفته مفاهیمی دیگر چون: رشد، پیشرفت، بهبود وضعیت و بالندگی باشد که این امر نیز با مشارکت جوانان در امور خود قابل پیشبرد است.

مجمع عمومی ملل متحد از آنجا که بیشتر از دو منظر حقوق بشری و توسعه اجتماعی به مسئله جوانان و زنان نگاه می کند (قطعنامه ۱۳/۱۹۸۵)، موضوعات مرتبط با جوانان را در قالب کمیته سوم خود (کمیته اجتماعی، بشردوستانه و امور فرهنگی) بررسی می کند و این بررسی شامل تهیه و یا همکاری در تهیه پیشنویس طرح ها و برنامه های عمل جهانی، قطعنامه ها، بیانیه ها، توصیه ها و اعلامیه های مرتبط با حوزه جوانان است.

شورای اقتصادی و اجتماعی نیز مانند مجمع عمومی از طریق تصویب قطعنامه های مرتبط به حل مسئله جوانان و رسیدگی به مشکلات اجتماعی و اقتصادی پیش روی نسل جوان اقدام می نماید. مکانیزم دیگری که شورای اقتصادی و اجتماعی از طریق آن به توسعه جوانان می پردازد، ترویج مشارکت های NGOs، در امر توسعه اقتصادی و اجتماعی است. در حال حاضر، تعداد قابل توجهی سازمان غیردولتی وجود دارند که در زمینه های اقتصادی و اجتماعی فعالیت دارند و از طریق کسب مقام مشورتی، همکاری نزدیکی با شورا دارند. در ماده ۷۱ منشور ملل متحد تسریع شده است:

"... شورای اقتصادی و اجتماعی می تواند ترتیبات مناسب جهت مشاوره با NGOs را که با موضوعات تحت صلاحیت آن شورا سروکار دارند، فراهم آورد". چنین ترتیباتی در قطعنامه ۱۲۶ (XLIV) مورخ ۲۳ می ۱۹۶۸ شورا مقرر گردیده است؛ بدین گونه که شرایط را برای سازمان های غیردولتی به گونه ای فراهم می سازد تا در مقام مشورتی با شورای اقتصادی و اجتماعی قرار گیرند و مشاوره هایی را نیز با دبیرخانه آن شورا داشته باشند.

بر اساس این گزارش، دارندگان مقام مشورتی طبق قطعنامه شماره ۱۹۹۶/۳۱ موظف اند هر ۴ سال یک بار گزارشی از فعالیت های سازمانی در حمایت از شورای اقتصادی و اجتماعی و سازمان ملل متحد تنظیم و ارائه دهند و در صورت کوتاهی، با تعلیق جایگاه مشورتی به مدت یک سال مواجه خواهند شد که در

این مدت باید گزارش جبرانی مورد قبول ارائه کنند و در غیر اینصورت مقام مشورتی پس گرفته خواهد شد.

از آنجا که سازمان های مردم نهاد دارنده مقام ویژه مشورتی بخشی از سازمان ملل متحد محسوب نمی شوند، استفاده از لوگو، سربرگ، کارت ویزیت و بنر آن سازمان ممنوع است و سازمان های دارنده مقام مشورتی تنها اجازه دارند زیر نام سازمان متبوع خود از عبارت "جایگاه مشورتی شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد" با ذکر تاریخ دریافت عنوان استفاده کنند.

شایان ذکر است دارندگان مقام مشورتی می توانند از دبیرکل سازمان ملل متحد برای در دستور کار قرار دادن موضوعات مرتبط و مورد علاقه سازمان های غیر دولتی برای جلسات شورا درخواست کنند. همچنین بیانیه کتبی یا شفاهی خود را در شورای اقتصادی و اجتماعی مطرح نمایند.

موارد مذکور حاکی از اهمیت و جایگاه NGOs در نظام بین الملل و گویای آینده ای روشن برای کشورهای است که امور فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی خود را با مشارکت این سازمان های غیردولتی پیش می برند. اکنون NGOs در نظام بین الملل همانند دستگاه دیپلماسی عمومی عمل می کنند، با این تفاوت که بدون دخالت دولت ها می توانند نمایی از واقعیت جامعه را به نظام بین الملل انعکاس دهند؛ به عبارت دیگر، در جوامع توسعه یافته با محول کردن برخی امور اساسی جامعه به این سازمان ها علاوه بر افزایش مشارکت عمومی مردم در امور ذاتی خود، از ظرفیت های پنهان کشور در توسعه و آبادانی و ارتقای فرهنگی و در نهایت امنیت ملی کشور استفاده می شود.

اما در مورد پژوهش های مرتبط با فعالیت تشکل های غیر دولتی می توان به موارد زیر اشاره نمود:
در پژوهشی که با عنوان "Analysing the results of NGO peace practices" توسط دوما در سال ۲۰۱۰ صورت پذیرفته، به بررسی شیوه های استفاده از ظرفیت NGOs با رویکرد بشر دوستانه به صورت موردی در جنایات و نقض حقوق بشردوستانه صورت گرفته در کنگو پرداخته شده است.

جو اندرسون در پژوهشی با عنوان "On Nationalism, Ethnicity and Non-Western Societies" که در سال ۲۰۱۰ صورت پذیرفته، به بررسی تفاوت قوم گرایی و ملیت گرایی در جوامع غیر غربی و توسعه نیافته پرداخته است. او معتقد است سازمان های مردم نهاد در منطقه آسیا و اقیانوسیه نقش های مهمی در مشاوره های سیاستی بازی کرده اند و همیشه دانش و تجارب آنها بر اولویت های دولت و برنامه های توسعه در سطح ملی و پایین تر از آن نفوذ داشته است. این سازمان ها، جایگاه مهمی در فرآوری اطلاعات و داده ها و جلب توجه تصمیم گیران به واقعیت های موجود داشته اند. در زمینه برنامه های

تنظیم خانواده، سازمان های مردم نهاد رویکردهای ارتباطی، اطلاعاتی، آموزشی و مشاوره‌ای را به منظور ترویج مفاهیم این حوزه بین افکار عمومی به کار می‌برند.

در سری لانکا مؤسسه تنظیم خانواده به عنوان یک NGOs در سال ۱۹۵۳ تأسیس شد- پیش از اینکه دولت برنامه‌های تنظیم خانواده را در سال ۱۹۶۵ به رسمیت بشناسد. در طول این ۱۰ سال، این مؤسسه توانست مشاوره‌های اثربخشی به منظور مشروعیت بخشیدن به برنامه تنظیم خانواده و ابزارهایی برای تغییرات اجتماعی داشته باشد.

پژوهش دیگری با عنوان "The foundations of practical training for young leaders" توسط ادوارد سیمپسون در سال ۲۰۱۲ صورت پذیرفته که در آن به برنامه های توانمند سازی جوانان تاثیر گذار بر امور داخلی کشورها توسط NGOs اشاره شده است. در این پژوهش آمده است که تشکیل زیر بنای مشخص آموزشی برای جوانان کشورها توسط شورای اقتصادی و اجتماعی ملل متحد به واسطه شکل های غیر دولتی می تواند در شبکه سازی آنان نقش داشته باشند.

آنچه مشخص است تا کنون پژوهش ویژه ای پیرامون نقش شکل های غیر دولتی جوانان و نقش آنان در روابط خارجی دولت ها به صورت خاص صورت نگرفته و در این پژوهش در پی ورود و اشاره به این مسئله هستیم.

مبانی نظری

با توجه به جایگاه سازمان های بین المللی و شکل های غیر دولتی NGOs نزد اندیشمندان نئولیبرالیسم به عنوان "ظرفیت های ترویج صلح و اقدامات بشر دوستانه"، در این پژوهش از این نظریه در رویکرد جهان شمول به ترویج شکل های غیر دولتی با اندیشه لیبرالی استفاده شد. گفتنی است مهمترین عامل توسعه سازمان های مردم نهاد در جهان نیز به عنوان حاملان اصلی سرمایه اجتماعی، فراهم شدن شرایط رشد و یارگیری و ایجاد این شکل ها در جامعه مدنی است. سرمایه اجتماعی به صورت فیزیکی وجود ندارد، بلکه حاصل تعاملات و هنجارهای گروهی و اجتماعی است که افزایش آن موجب پایین آمدن جدی سطح هزینه های اداره جامعه و هزینه های عملیاتی سازمان ها می شود و رابطه مستقیمی با منافع و امنیت ملی دارد و این امر در جامعه ای مدنی دست یافتنی است.

گفتمان نئولیبرالیستی نیز محصول سال های پس از جنگ جهانی دوم و احساس نیاز صاحب نظران در تجدید نظر در این پارادایم و در پی شکست جامعه ملل در جلوگیری از وقوع جنگ جهانی دوم بود. نئولیبرالیسم

کوششی برای توضیح پیشرفت های صورت گرفته در اقتصاد سیاسی جهانی پس از جنگ دوم جهانی، با تاکید و تمرکز بر نقش مرکزی نهادها و سازمان ها در سیاست بین الملل بود.

اثرگذار ترین اثر در این سنت، کارهای رابرت کیوهان (۱۹۸۲) و استفن کراسنر (۱۹۸۳) بود. ایده اصلی این دو متفکر، بر اساس مشاهده مدل های همکاری و ثبات نسبی این الگوها در اقتصاد سیاسی بین الملل بود. آنها معتقد بودند که علیرغم ناهمگونی قدرت اقتصادی در سطح بین الملل، ما شاهد ثبات بیشتری در سطح جامعه جهانی، در راستای همکاری های اقتصادی ملل هستیم. وقایع اقتصادی و سیاسی دهه ۱۹۷۰ در سطح جامعه جهانی، کمک زیادی به توسعه این گفتمان نمود.

توسعه جدی گفتمان لیبرالیسم کلاسیک توسط این دو متفکر و ارتقای این گفتمان به یک گفتمان جدید، محصول افزودن مفاهیمی جدید به این عرصه بود که مهمترین این مفاهیم، اصطلاح "رژیم های بین المللی" بود. ایده نگریستن به رژیم های بین المللی، مستلزم این پیش فرض بود که مفهوم همکاری، جایگزین سایر مفاهیم در نهادهای بین المللی، همچون اتحادیه اروپا شده است. این نهادها، در واقع سازمان های بین المللی با قوانین صوری و پروسه های جاری حاکم بر آنان نبودند، اما در عین حال توافق های بین المللی اقتصادی در آنها در جریان بود که به شکل دهی و تنظیم سازی رفتار دولت ها کمک می کرد.

گر چه رویای تشکیل سازمان های بین المللی و NGOs به گونه ای که صلح جهانی را تامین نماید، قرن ها فکر افراد بشر را به خود مشغول کرده بود، با وجود این، نظریه هایی که در این زمینه ابراز می شد از واقعیت به دور بود. در قرون هفدهم و هجدهم، آثاری انتشار یافت که در تمام آنها آشکارا به ایجاد سازمان های بین المللی اشاره شده بود. جرمی بنتام، ژان ژاک روسو، ابه دوسن پیر و کانت فیلسوف پروسی همگی از پیشروان نهضت طرفدار سازمان بین المللی بودند که بینش هایشان فقط در مباحث تاریخ عقاید سیاسی مطرح گشت و در طرح سازمان های بین المللی که بعدا بنیاد گرفت، چندان موثر واقع نشد- هر چند سهم بنتام و کانت را نباید در این زمینه نادیده گرفت، چون نمایندگان بریتانیا در کنفرانس دوم لاهه (۱۹۰۷) از اندیشه های بنتام الهام گرفتند. نظر وی همچنین موجب شد تا مصوبات جامعه ملل رسماً انتشار یابد؛ کنوانسیون ۲۱ مه ۱۹۳۰ در مورد آزادی ارتباطات جامعه ملل در دوران بحران نیز ثمره اندیشه های بنتام بود.

دیپلماسی جوانان به عنوان کنش گر جدید در عرصه دیپلماسی های نوین

در گذشته دیپلماسی بین کشورها بیشتر به موضوعاتی همچون روابط شخصی و خانوادگی پادشاهان دو کشور با یکدیگر یا مسئله جنگ و صلح مربوط می شد، اما در شرایط کنونی جهان علاوه بر آنها موضوعاتی همچون روابط تجاری، مناسبات فرهنگی و علمی نیز در محور مباحثات دیپلماتیک بین کشورهای مختلف با یکدیگر و بین آنها با سازمان های بین المللی قرار گرفته است. (مدبر، ۶۵: ۱۳۹۴)

دیپلماسی در واقع مجری سیاست خارجی در چارچوب دکترین سیاست خارجی هر کشور است. دکترین سیاست خارجی یک کشور که معمولاً یک بیان کلی از سیاست خارجی آن محسوب می شود، توسط رئیس حکومت یا وزیر امور خارجه اعلام می شود.

اهداف دکترین سیاست خارجی هر کشور ارائه اصول کلی برای هدایت سیاست خارجی و انجام دیپلماسی است. این اصول به رهبری سیاسی یک کشور اجازه می دهد تا با وضعیت های مختلف پیش آمده به طور مناسب برخورد نماید و رفتار کشور در برابر سایر کشورها را توضیح دهد.

اجرای دیپلماسی بر عهده گروهی که "هیأت دیپلماتیک" نامیده می شود، قرار دارد. این گروه، نماینده رسمی کشور فرستنده آنها نزد کشور پذیرنده و میزبان تلقی می شوند. وظیفه هیأت دیپلماتیک، حفظ منافع دولت و شهروندان کشور فرستنده نزد دولت پذیرنده است. البته این امر در چارچوب مرزهای مجاز توسط حقوق بین الملل، انجام مذاکره با مقامات دولت طبق اصول مشخص شده توسط دولت فرستنده و از طریق سایر شیوه های قانونی که دولت پذیرنده آنها را به رسمیت شناخته صورت می گیرد.

اما با گسترش فناوری و فناوری های ارتباطی فضا از دیپلماسی رسمی به دیپلماسی عمومی توسعه یافت. فرهنگ اصطلاحات روابط بین الملل وزارت امور خارجه ایالات متحده آمریکا، دیپلماسی عمومی را این گونه تعریف می کند:

"برنامه های تحت حمایت دولت که با هدف اطلاع رسانی و اعمال نفوذ بر افکار عمومی دیگر کشورها به اجرا در می آید."

"دیپلماسی عمومی آن چیزی است که ما از طریق همکاری با توده های مردم در خارج از کشور برای دستیابی به اولویت های بین المللی راهبردی خویش از آن بهره می جویم." (Leonard, 2002, p.8)

از آنجا که دیپلماسی عمومی یک فعالیت تصویر محور به شمار می آمد که بر مدل ارتباط نامتقارن یک سویه مبتنی بود و دولت ها می کوشیدند تا تصویری مثبت از کشور خود در خارج از قلمروشان ایجاد

نمایند، با رشد فناوری و گسترش فضاهای ارتباطی مدل ارتباط به دوسویه تبدیل و تبلیغات به جای تمرکز بر مدیریت تصویر به گفتگو و تعامل متقابل توجه پیدا کرده است.

در این مدل، بازخوردهای مخاطبان از پیام های دریافتی نیز مورد تحلیل قرار می گیرد. اقناع از طریق گفتگو برنامه جدی دیپلماسی نوین است.

جا افتادن و به رسمیت شناخته شدن تکثر فرهنگ ها موجب شده نگاه به فرهنگ جهانی با رویکرد تنوع باشد، نه همگونی فرهنگی؛ به عبارت دیگر، هر جامعه ای فرهنگ خودش را دارد و باید مطابق با معیارهای خودش درک شود. با گسترش نقش تشکل های غیر دولتی کشورهای توسعه یافته با توجه به نقش و روحیه اصلاح گری و پر انرژی جوانان از ظرفیت آنان در کمک به دیپلماسی عمومی کشور خود استفاده نمودند و واژه دیپلماسی جوانان نیز در بین نخبگان گسترش یافت.

دیپلماسی جوانان عبارت است از: گام هایی که جوانان علاقه مند به منافع ملی کشور با همکاری سایر جوانان خارج از مرزها جهت دستیابی به راهبرد بلند بین المللی بر می دارند. (مدبر، ۸۳: ۱۳۹۴)

دیپلماسی جوانان با استفاده از نیروی پر شور و خلاق جوانان در پی ارتقای منافع ملی بوسیله درک توده های جوانان جهان، شناخت، اطلاع رسانی، اعمال نفوذ بر مخاطبان خارجی، دادن پیام به مخاطبان غیر، توسعه گفتگو میان جوانان، برگزاری مدل های بین المللی و تمرین مدیریت جهانی، دوستی نخبگان جهان با یکدیگر و باور راهبردهای بشردوستانه ملی است. (Wolf and Rosen, 2004, p5)

همانطور که در بحث های پیشین اشاره شد، امروزه سرمایه اجتماعی، نقشی بسیار مهم تر از سرمایه فیزیکی و انسانی در جوامع به خصوص در زمینه امور حکومتی، تقویت مشروعیت سیاسی و افزایش قدرت نرم ایفا می کند. در غیاب سرمایه اجتماعی، سایر سرمایه ها اثربخشی خود را از دست می دهند و بدون سرمایه اجتماعی، پیمودن راه های توسعه و تکامل فرهنگی و اقتصادی ناهموار و دشوار می شود.

بنا به گزارش دبیرکل سازمان ملل، برنامه های بین المللی دیپلماسی جوانان در زمینه بعضی از حساس ترین موضوعات مانند پیشگیری از مواد مخدر، ترویج و ارتقای حقوق بشر و حمایت از مبتلایان به ایدز پیشگام بوده است. همچنین، سازمان های غیردولتی جوانان در ایجاد الگوهای مناسب برای حمایت ها و مراقبت های اجتماعی مساعدت های چشم گیری کرده اند. (مرکز اطلاعات سازمان ملل، ۱۶: ۲۰۱۳)

از آنجا که این سازمان ها از متن جامعه برخاسته و روند طبیعی خود را در تشکیل طی کرده و علاقمندان به موضوع خاصی گرد هم آمده اند و همچنین به دلیل سازماندهی قوی آنها، وجود این سازمان ها باعث

می‌گردد که فرایندهای جمعی و ساز و کارهای توسعه پایدار همچون: فرهنگ، هنر، سیاست، زنان، محیط زیست و ... در کانال خاص خود با شفافیت کامل جریان یابد.

امروزه توجه به ارتقای حقوق بشر منحصر به سازمان های غیردولتی فعال در حوزه بشردوستی نیست. این عرصه آن چنان گسترده شده که حتی اتحادیه‌های تجاری، سازمان های بازرگانی، جوامع حرفه‌ای، گروه‌های طالب اصلاحات سیاسی، دستجات قومی، محلی، زبانی و مذهبی و سایر اقشار جوامع نیز هر یک به نوبه خود حقوق بشر و ارتقای آن را از دیدگاه‌های خاص خویش و بر اساس منافع گروه مورد نظر خود مورد توجه قرار داده‌اند.

سازمان های غیردولتی (NGOs) با حمایت از گروه‌های مختلف آن‌ها را برای ورود به عرصه فعالیت های اجتماعی آماده می‌کنند و زمینه پذیرش اجتماعی آنان را فراهم می‌آورند. به عنوان مثال، سازمان هایی که از زنان بی‌سرپرست و یا کودکان یتیم و یا خیابانی حمایت می‌کنند. این سازمان ها از طرق مختلف و با ارائه کمک‌های مادی و معنوی گروه‌های مزبور را مهیا می‌کنند تا در جامعه نقشی مفید و سازنده را برعهده گیرند. مثال روشن دیگر در این زمینه، سازمان هایی هستند که از کارگران مهاجر و پناهندگان حمایت می‌کنند.

سازمان های غیردولتی در جهت ایجاد سمت "کمیسر عالی حقوق بشر"، قبولاندن اصل جهانی بودن حقوق بشر در سطح جهان و ایجاد محاکم بین‌المللی در یوگسلاوی و رواندا تلاش‌های زیادی را به عمل آوردند.

جدول ۱: تفکیک کارکرد دیپلماسی با رویکرد قدرت نرم و سخت (مدیر، ۱۰۲: ۱۳۹۴)

سیاست های دولت	منابع	رفتار	
دیپلماسی اجبار	تهدید زور	اجبار	قدرت نظامی
جنگ		بازدارندگی	
اتحاد		فرماندهی	
کمک	پاداش	ترغیب	قدرت اقتصادی
رشوه	تحریم	اجبار	
تحریم	ارزش ها	جذب برنامه ریزی	قدرت نرم
دیپلماسی نوین، دیپلماسی جوانان	فرهنگ		
دیپلماسی دوجانبه و چندجانبه	سیاست ها نهاده‌ها		

در این میان، دیپلماسی جوانان از طریق بازیگران دیپلماتیک غیردولتی بر برنامه های سیاست بین الملل تأثیرگذار هستند. آنان در عرصه های گوناگونی وارد شده اند تا بتوانند اهداف خود را محقق کنند. شایسته است اشاره کنیم که موفقیت سازمان های غیردولتی در زمینه تحقق اهدافشان مبتنی بر استفاده مناسب و کارآمد از فناوری های جدید اطلاعاتی است.

کاربرد قدرت نرم با استفاده از ظرفیت سازمان های غیردولتی جوانان (YNGOs) در روابط خارجی دولت ها

مؤلفه قدرت نرم اخیراً در ادبیات سیاسی جهان و رهیافت های قدرت جایگاه مناسبی پیدا کرده و هر روز زوایای جدیدی از آن نمایان می شود. قدرت یکی از عناصر پایه و بنیادین در سیاست بین الملل است. از این رو، عرصه تحلیل قدرت یکی از مهم ترین حیطه های پژوهشی مطالعات روابط بین الملل می باشد که بر اساس اتکا به روش شناسی های گوناگون به بحث در جهت تبیین رفتارهای خارجی دولت ها می پردازد. بر این اساس، بررسی تحول در ساختار سیاسی و الگوهای رفتاری کشورها نشان می دهد که هرگونه تغییر و جابه جایی، ناشی از دگرگونی در رهیافت های مبتنی بر قدرت است. تحول در مفهوم قدرت که از آن به عنوان "قدرت نرم" یاد می شود، به عنوان یک روش بحث در حیطه سیاست بین الملل و ابزاری جهت بهینه کردن سیاست خارجی کشورها، الگویی به نسبت جوان محسوب می شود که به نوعی بر مفاهیم مترادف آن چون نفوذ، اقتدار و حتی مشروعیت مبتنی دارد. این قدرت، قدرت هدایت کردن، جذب کردن و سرمشق بودن است. نظر به همین اهمیت نیز ارتباط تنگاتنگی با قدرت های بی شکل نظیر فرهنگ و فن آوری می یابد. بر این اساس، کشورهای توسعه یافته و دارای ابزار عملیاتی کردن این ظرفیت درصدد هستند با گسترش و اشاعه فرهنگ و دانش خود به عنوان مؤلفه هایی از قدرت نرم، به سه هدف ارتقای میزان مشروعیت نظام سیاسی در عرصه بین الملل، حفظ پرستیژ بین المللی و در نهایت مدیریت و جهت دهی به افکار عمومی در راستای تثبیت ساختار هژمونیک خود نائل آیند. استفاده از ظرفیت های خصوصی به ویژه تشکل های غیر دولتی برای تبیین و گسترش این امر به منظور کمک به دیپلماسی عمومی منجر می شود افکار عمومی دنیا راحت تر تحت تاثیر برنامه های تبلیغاتی کشورها قرار گیرند. (مدبر، ۱۳۹۴: ۴۸)

یکی از وجوه تفاوت جهان امروز از دنیای پیشین، جایگاه قدرت نرم کشورها و توانایی آنان در ایجاد تغییرات تدریجی و نامحسوس و البته ژرف در نظام باورها، سبک زندگی و مواضع سیاسی و نگرش‌ها و ترجیحات اجتماعی مخاطبان، با اعمال این قدرت نرم است.

این تمایز به گونه ای است که این گونه می توان پنداشت، اغوا، جذب و کشش همواره بیشتر از زور و قوه قهریه به کار می آید و کسب وجهه و اعتبار بین المللی و نفوذ در افکار عمومی جهانیان دستیابی به قدرت نرم به موازات و حتی فراتر از کسب همین نتیجه در سطح ملی از جمله اهداف مهم کشورهاست و این مهم به تناسب موقعیت و جایگاه و امکانات و فرصت های هر کشور در عرصه بین المللی به شیوه های مختلف و از مجاری و کانال های متعدد تعقیب می شود.

انعکاس تصویر مثبت از یک کشور، امری جدید نیست، اما شرایط برای قدرت نرم در سال های اخیر به طرز چشمگیری متحول شده است. در واقع، اطلاعات به نوعی قدرت است و چگونگی استفاده یک کشور از آن، میزان کارایی آن کشور را در تأثیر بر سیاست های جهانی تعیین می کند و بی تردید، توانایی توزیع اطلاعات و قابل باور بودن منابع مهمی از جذابیت به شمار می رود.

جدول ۲ (مدیر، ۱۳۹۴:۱۱۸)

قدرت نرم	قدرت سخت	
برنامه ریزی جذب اقتناع سازی	پاداش اجبار	فرماندهی طیف رفتارها
نهادها ارزش ها فرهنگ سیاست ها	پاداش رشوه	اجبار تحریم ها محتمل ترین منابع

قدرت نرم در هر کشور از سه منبع نشأت می‌گیرد: فرهنگ (بخش‌هایی که برای دیگران جذاب است)، ارزش‌های سیاسی (زمانی که در داخل و خارج مطابق انتظار آنها باشد) و سیاست‌های خارجی آن کشور (زمانی که مشروع و اخلاقی تلقی می‌شود). به منظور روشن شدن موضوع، منظور نای از این منابع سه‌گانه مورد بررسی قرار می‌گیرد.

- کشورهایی که احتمالاً موفق می‌شوند در عصر اطلاعات قدرت نرم کسب کنند، عبارت‌اند از:
- (۱) کشورهایی که فرهنگ و ایده‌های اصلی آنها به هنجارهای حاکم جهانی (لیبرالیسم، پلورالیسم و خودمختاری) نزدیک‌تر است.
  - (۲) کشورهایی که بیشترین دسترسی را به کانال‌های چندجانبه ارتباطات چه فضای مجازی و چه NGO دارند و از این رو، از نفوذ بیشتری در شکل‌دهی موضوعات و به کارگیری از این ظرفیت‌ها برای معرفی اهداف خود به جوامع هدف برخوردارند.
  - (۳) کشورهایی که اعتبارشان تحت تأثیر عملکرد و کارایی داخلی و بین‌المللی آنها افزایش می‌یابد. تا اندازه‌ای که سیاست‌های رسمی در داخل و خارج هماهنگ و سازگار با دموکراسی، حقوق بشر، آزاداندیشی و احترام به افکار دیگران باشد، آمریکا از روندهای جهانی عصر اطلاعات بهره خواهد برد، گرچه توده‌های بنیادگرا در برخی از کشورها مقاومت می‌کنند.

نمونه‌های استفاده برخی از کشورها از ظرفیت YNGOs

از آنجا که ایالات متحده آمریکا یکی از کشورهایی است که از ظرفیت قدرت نرم به منظور کمک به دیپلماسی عمومی خود بیشترین بهره را می‌برد، در ابتدا به کاربردهای آن در این کشور می‌پردازیم. طی دهه‌های گذشته، تعاریف قدرت به شدت متحول و اطلاع‌رسانی به عنوان ابعاد نرم‌افزاری از جایگاه خاصی برخوردار شده است. از این رو، بسیاری از متفکران مفهوم قدرت نرم و قدرت اطلاعاتی را جزء مهم مؤلفه‌های قدرت آمریکا تلقی کرده‌اند. قدرت اطلاعاتی و پیام‌رسانی را می‌توان به عنوان یکی از وجوه تفوق خاص آمریکا در زمینه قدرت نرم و کسب منافع ملی عنوان کرد.

اندیشمندان حوزه قدرت نرم نقش دیپلماسی عمومی را در پیشبرد اهداف دولت‌ها از طریق تبلیغ و ارائه تصاویر مثبت از یک کشور بررسی می‌کنند. دیپلماسی عمومی، افکار عمومی را هدف قرار می‌دهد و از لحاظ پیامدها و نتایج از همان اهمیت ارتباطات دیپلماتیک پنهان و سنتی بین سران کشورها برخوردار است. (Diamond, 1998: 62)

اطلاعات، نقش مهمی در این مورد ایفا می کند و می توان گفت اطلاعات، قدرت است. اگر قدرت نرم شامل شکل دادن به تصورات دیگر کشورها نیز شود، در این صورت اطلاعات یک منبع مهم قدرت نرم محسوب می شود. به رغم اینکه انتقال اطلاعات و ارائه تصویر مثبت بخشی از دیپلماسی عمومی است، دیپلماسی عمومی در بر گیرنده روابطی پایدار است که موجب ایجاد محیطی توانمندکننده برای سیاست های دولت می شود. (ایکنبری ۱۳۸۴، ۶۰) علاوه بر رسانه، NGOs نیز نقش مهمی در انتقال اطلاعات و ارائه تصویر مثبت دارا هستند که در زمره برنامه های دیپلماسی نوین قرار می گیرند. دیپلماسی جوانان به عنوان بخشی از دیپلماسی نوین در برنامه های آمریکا قرار گرفته و در این راستا حوزه تخصصی جوانان در دفتر بین المللی جوانان وزارت امور خارجه ایالات متحده آمریکا پیگیری و عملیاتی می شود.

دیپلماسی عمومی دارای سه بعد مختلف است. بعد اول عبارت است از ارتباطات روزانه که چارچوب و زمینه تصمیمات سیاست داخلی و خارجی را تبیین می کند. دولت های دموکراتیک معمولاً پس از تصمیم گیری متوجه طرح مطالب در مطبوعات داخلی هستند، در حالی که مطبوعات خارجی باید مهمترین هدف بعد نخست دیپلماسی عمومی به شمار آید.

به عبارت دیگر، آنها باید بر درک تأثیر اقدامات خویش و تبیین آثار این اقدامات در تصویر بین المللی کشور خود تأکید کنند. دومین بعد دیپلماسی عمومی، ارتباطات استراتژیک است که در آن مجموعه ای از موضوعات معمولی بسط می یابد که به مبارزات سیاسی یا تبلیغاتی شباهت بسیاری دارد. در این مبارزات، رویدادها و ارتباطات نمادین به منظور مشخص کردن موضوعات اساسی یا پیشبرد سیاست دولت برنامه ریزی می شوند.

سومین بعد دیپلماسی عمومی، گسترش روابط پایدار با افراد کلیدی طی سالیان طولانی از طریق اعطای بورسیه، تبادلات فرهنگی و دانشگاهی، آموزش، برگزاری سمینارها و کنفرانس ها، برنامه های شاد و شوهای متعدد با مشارکت جوانان در ایالات متحده آمریکا یا سایر کشورهای هم پیمان، دوره های کارآموزی و فعالیت توریسم جوانی و ایجاد شبکه دسترسی به کانال های ارتباطی میان جوانان است. بخشی از این مهم با استفاده از ظرفیت تشکل های غیر دولتی جوانان صورت می پذیرد تا نقش اصلی دولت ها مشخص نگردد و همچنین این تشکل ها در مسیر توانمند سازی خود و کمک به منافع ملی حرکت نمایند. (مدبر، ۱۳۹۴: ۷۷) اهمیت تبادلات فرهنگی و آکادمیک آمریکا به این دلیل است که به تعلیم و آموزش بسیاری از رهبران مهم جهان منجر می شود و از بعد دیپلماسی عمومی نقش مهمی در ایجاد تصویری جذاب از یک کشور ایفا می کند. به عبارت دیگر، یکی از مهمترین دستاورد این برنامه ها ایجاد

تصویر مثبت از کشور در اذهان عمومی جهانیان به منظور کسب منافع ملی است. همین امر می تواند چشم اندازهای نویدبخشی در زمینه کسب نتایج مطلوب ترسیم کند. موفقیت در این زمینه به سیاست های اتخاذ شده بستگی دارد. سیاست و دیپلماسی باید با یکدیگر تطابق و سازگاری داشته باشند، در غیر این صورت بازاریابی برای پیام های دیپلماسی عمومی به رگباری از پیام های درهم و نامنظم تبدیل خواهد شد. ضمن اینکه باید توجه کرد دیپلماسی عمومی باید یک خیابان دو طرفه باشد که متضمن گوش فرا دادن و در عین حال سخن گفتن شود. قدرت نرم بر مبنای برخی ارزش های مشترک استوار است و به همین دلیل گفته می شود مبادلات اغلب مؤثرتر از سخن پراکنی یکطرفه است. بنابراین کارایی قدرت نرم مستلزم درک این نکته است که دیگران چگونه پیام های ما را می شنوند و بر همین اساس پیام ها را دقیق تنظیم کنیم. موضوع اساسی در این زمینه شناخت مخاطبین مورد نظر است، چون همه اطلاعات از فیلترهای فرهنگی عبور می کنند و از این رو مخاطبان به ندرت به سخنان پر طمطراق آنگونه که مد نظر است، گوش فرا می دهند. گفته ها بسیار کمتر از اقدامات و نمادها اثرگذار هستند. لذا می توان سه نوع قدرت در عصر جهانی اطلاعات طبق جدول زیر شناسایی کرد.

در این میان، شورای ملی اقدام جوانان، در ایالات متحده آمریکا که مقر اصلی آن در نیویورک می باشد با اهداف شناسایی و حمایت از اقدامات مثبت جوانان، تضمین انتقال پیام جوانان به بالاترین مقامات کشور، ارتقای درک متقابل، نمایندگی منافع جوانان، اهتمام به برابری حقوق زن و مرد، توسعه روابط بین الملل جوانان، تلاش برای توسعه جوانان، گسترش فعالیت های YNGOs و ارتباط و نزدیکی با رهبران جوان و با برنامه هایی همچون برگزاری اجلاس ها و همایش های سالیانه تاسیس شد.

این شورا با همکاری سازمان های غیر دولتی جوانان و دانشگاه های آمریکا و حمایت مالی خیریه ها با برگزاری دوره های سالیانه رهبران جوان اقدام به شناسایی جوانان موثر و فعال در عرصه های مختلف اجتماعی و فرهنگی و گفتگو در مورد ادبیات مشترک به ویژه در زمینه بشر دوستی می نماید. اقدامات این مجموعه و برگزاری همایش های مذکور موجب گردیده جوانان شرکت کننده در این همایش ها اقدام به شناسایی و جذب سایر جوانان مستعد و فعال از سایر کشور های جهان و ترویج مبانی بشردوستی با رویکرد امریکایی نمایندند. (www.youth.nsu.ru/432/jhk) به عبارت دیگر، ایالات متحده آمریکا از این ظرفیت بیشترین استفاده را برای کسب منافع ملی و تغییر اذهان جهانی به اندیشه های خود و حتی یارگیری در سایر جوامع می پردازد و حتی برخی اقدامات مغایر با حقوق بشر و مصداق بارز جنایات جنگی همچون حمله پهبادهای ارتش آن کشور طی راهبرد قدرت هوشمند اوپاما به مناطق مسکونی و

کشتار غیر نظامیان در پس پرده این اقدامات و ابزار قدرت نرم در ذهن افکار عمومی جهان مخفی می شود و جوانان آموزش دیده در این دوره ها خود توجیه گر اقدامات غیر انسانی و مصداق تروریسم دولتی ارتش ایالات متحده آمریکا می گردند!

کمیته روابط بین المللی جوانان ایتالیا

اهداف کمیته روابط بین المللی جوانان ایتالیا عبارت اند از:

۱. ارتقای همکاری بین سازمان های ملی جوانان؛
۲. ارتقای مساعدت سازمان های غیر دولتی جوانان به جوامع ملی، محلی و بین المللی مبتنی بر صلح، همکاری، یکپارچگی و استقلال اقوام ملت ها؛
۳. تلاش در جهت تحقق اهداف و اصول منشور ملل متحد، اهداف و اصول سازمان همکاری و امنیت اروپا و شورای اروپا.

فعالیت ها و برنامه ها

اهم فعالیت های کمیته روابط بین المللی جوانان اروپا شامل موارد زیر می شود:

۱. جمع آوری و توزیع اطلاعات در زمینه مسائل و مشکلات جوانان ایتالیا؛
۲. انجام اقدامات و هماهنگی های لازم جهت تسهیل و تقویت ارتباط بین سطوح ملی و بین المللی؛
۳. برگزاری سمینارها، کنفرانس ها و همایش هایی درباره مسائل سیاسی و بین المللی؛
۴. انجام اقداماتی برای نزدیک ساختن سازمان های عضو و ارتباط با YNGOs در سایر کشورهای جهان.

سازمان غیر دولتی محفل فدرال جوانان آلمان

اهداف

۱. ایجاد درک متقابل به منظور ترویج و تشویق تبادل تجربیات و تسهیل زمینه های همکاری؛
۲. مشارکت در حل مسئله اشتغال جوانان؛

۳. ارتقای شخصیت جوانان از طریق ترویج رفتار های دموکراتیک و اجتماعی، آموزش سیاسی، آموزش کامل و بهبود علایق فرهنگی جوانان آلمان با سایر کشورها؛
۴. تلاش و مبارزه برای برابری حقوق زنان و مردان و همچنین مبارزه علیه سوء استفاده جنسی از جوانان؛
۵. تلاش و همکاری در تدوین سیاست های جوانان؛
۶. تشویق و اجرای اقدامات و جلسات مشترک و در صورت ضرورت ایجاد مکانیزم های مشترک؛
۷. همکاری با نهادها و سازمان ها در زمینه آموزش؛
۸. مبارزه علیه تبعیض نژادی و جهت گیری های تمامیت خواهانه.

سازمان غیر دولتی جوانان جهانی کانادا

اهداف جهانی جوانان عبارت اند از:

۱. افزایش توانایی افراد به خصوص جوانان برای مشارکت فعالانه در توسعه عادلانه و ایجاد جوامع باثبات و دموکراتیک؛
۲. ایجاد زمینه های مناسب برای فراگیری دانش، مهارت ها و ارزش های ضروری برای دخالت فعالانه جوانان در جامعه؛
۳. فراهم آوردن زمینه های لازم برای مشارکت و همکاری با جوانان سایر کشورها، سازمان ها، جوامع، افراد و گروه ها برای اقدام موثر در رفع مسائل و مشکلات جوانان؛
۴. بسط و گسترش نقش جوانان در توسعه و پیشرفت جوامع خود و تبلیغ و ترویج صلح جهانی؛
۵. ایجاد شبکه ای از افراد با پیش زمینه های فرهنگی مختلف و متحد ساختن آنها از طریق احترام و تفاهم متقابل، به گونه ای که این اختلافات نتواند مانع آنها برای دستیابی به صلح و آرامش شود؛
۶. برگزاری همایش جوانان شمال - جنوب؛

۷. ارائه خدمات اضطراری به شکل کمک های مالی و برنامه ریزی مستقیم برای بی خانمان های زلزله زده کلمبیا در سال ۱۹۸۵؛
۸. اجرای برنامه کار مشارکتی که فرصتی برای جوانان برای کار در سایر نقاط جهان در پروژه های تدوین شده توسط گروه های محلی فراهم می آورد (۱۹۸۸)؛
۹. برگزاری دوره های آموزشی در سریلانکا و موسسه کودی (koady) که در آن مشارکت کنندگان در مورد چگونگی ایجاد شرکت های بازرگانی و تعاونی کوچک آموزش می دیدند (۱۹۸۹)؛
۱۰. اجرای پروژه ی چرخ های تغییر که در آن ۱۲ جوان برای مشارکت در کارگاه توسعه بین المللی، حفظ محیط زیست و عدالت با دوچرخه به اونتاریو و بریتیش کلمبیا سفر کردند (۱۹۹۳)؛
۱۱. اجرای برنامه در اروپای شرقی و مرکزی؛
۱۲. اجرای پروژه فهم جوانان کانادا و جهان که در این برنامه جوانان اطلاعات بیشتری درباره جهان اطراف خود و کانادا می آموزند و مهارت های رهبری را به دست می آورند و در فعالیت های داوطلبانه در کشور های میزبان شرکت می کنند؛
۱۳. همکاری با نمایندگان دبیرستان ها، کالج ها و دانشگاه ها برای سازماندهی برنامه های آنان در کشور های در حال توسعه.

دستاوردهای استفاده از ظرفیت YNGOs

۱- کارکردهای سازمان های مردم نهاد جوانان در دیپلماسی جوانان

الف) شبکه ارتباطی

یکی از کاربردهای دیپلماسی جوانان و YNGOs برقراری ارتباط بلند مدت با سایر جوانان موثر و فعال جهان و یا NGOs های جوانان جهت ایجاد فهم مشترک از برنامه های عام المنفعه و بشردوستانه کشور خود برای دیگران است.

به عبارت دیگر، با رابطه سازی به معنای فهم نیازهای سایر کشورها، فرهنگ ها و انتقال نقطه نظرات خود به تصحیح سوء برداشت ها و جستجوی عرصه هایی که می توان به دغدغه مشترک رسید می پردازد.

رابطه سازی، نیازمند برقراری تعاملات بلند مدت با جوانان فعال و تأثیرگذار سایر ملل است. برگزاری کنفرانس، سمینار، ایجاد شبکه های حقیقی و مجازی و در حد بالا ارتباط چهره به چهره از طریق روابط غیر دولتی و دوستانه جوانان کشورهای مختلف صورت می پذیرد.

با سازمان های مردم نهاد جوانان به دنبال برقراری رابطه صرف با سایر جوانان جهان نیستیم، بلکه در پی رابطه سازی هدفمند و اعمال نفوذ هستیم.

آشنایی با فهم، فرهنگ و ارزش های کشورهای دیگر، کنش های عامیانه آنها، باورها و اعتقاداتشان، می تواند در یارگیری از طرف مقابل و کسب منافع ملی بسیار حائز اهمیت باشد.

ب) مدیریت وجهه کشور

۱) آشنایی با چهره و وجهه کشور در بین اذهان دیگر مردم جهان؛

۲) استفاده از ظرفیت NGOs ها و سایر نهادهای مدنی برای بهبود چهره کشور در بین اذهان عمومی با انجام اقدامات عام المنفعه و بشردوستانه.

امروزه با انجام یک کنش هوشمندانه می توان در دنیا وجهه بین المللی یک کشور را ارتقا بخشید. در مقابل، هر عمل نسنجیده ای هم عواقب خسارت بار خود را در پی خواهد داشت.

بازنمایی و ترویج تصویر مثبت با راهبرد " بسیار به بسیار " در ارتقای خوشنامی کشور در جامعه جهانی و کمک به منافع ملی بسیار دارای اهمیت می باشد. جذب قلوب و اذهان سایر جوانان کشورهای مختلف دنیا در مدیریت چهره کشور بسیار دارای اهمیت می باشد. (Kelley, 2009: 79)

طبق نظر ژان بودریا، اندیشمند پسا تجدد گرا مدیریت تصویر از طریق مدیریت درک مخاطبان هدف با القای پیام هایی که در ذهن مخاطبان با ابزارهای مختلف از جمله: شعر، موسیقی، فیلم، سمینار، مسابقه، تفریح و... صورت می گیرد. اما از آنجا که رویه جوانی با اصلاح گری، شور، نشاط، کنجکاوی و تغییر همراه است، با استفاده از نیروی جوان آموزش دیده و وفادار به منافع ملی کشور می توان دقیق تر به هدف مدیریت درک مخاطبان هدف دست یافت.

ج) اعتبار بخشی

از آنجا که سازمان های مردم نهاد جوانان رویکردی مخاطب محور دارند و بر روی درک مخاطب اقدام می نماید، موجب اعتبار بخشی می شود. ژلاتینی بودن یا به عبارتی انعطاف پذیری، در افزایش اعتبار نقش موثری دارد.

د) روز آمد کردن تصویر مخاطبان جهانی

سازمان های مردم نهاد جوانان با اقداماتی که مورد توجه عموم مردم در جهان و دغدغه آنان است به نمایندگی از کشور هدف تصویر ذهنی مخاطبان را دچار تغییر می کنند و عقاید نامطلوبشان را به سمت برداشت مثبت و تحسین کشور هدف قرار می دهند.

ه) اعمال نفوذ

یارگیری و تغییر نگاه مخاطبان به کشور هدف موجب می شود مخاطبان به حمایت از برنامه های کشور هدف پردازند و ضمن حمایت از برنامه ها و تبلیغات مختلف حتی اقدام به فشار به سیاسیون خود نمایند.

و) ایجاد شیوه جدید ارتباطی

در دیپلماسی عمومی، ارتباطات به مانند یک فرایند خطی انتقال اطلاعات با هدف اقناع یا کنترل افکار عمومی بود. دغدغه اصلی این بود که پیام ما چیست و آن را از طریق رسانه به سایرین منتقل کنیم، اما با سازمان های مردم نهاد جوانانی که در عرصه بشر دوستی در نظام بین الملل فعالیت می کنند به دنبال شناسایی اشتراکات یا منافع متقابل عامه پسند هستیم و از تک گویی (مونولوگ) به گفتگو (دیالوگ) یا به عبارتی اقناع از طریق گفتگو و دریافت همزمان بازخورد و رسیدن به نقطه مشترک می رسیم.

- تقویت مهارت با مخاطبان هدف؛
- سعه صدر در گوش دادن نظر افراد (خوب گوش دادن) و توانایی گوش دادن به حرف های بهبوده و تکراری؛
- قدرت شناسایی نقاط مشترک گفتمانی و مانور بر روی آن؛
- آشنایی با شرایط سیاسی و فرهنگی طرف مقابل؛
- توانایی دوست یابی و نزدیکی به طرف مقابل؛
- آشنایی با ساختار و کارگزار در نظام بین الملل؛
- تسلط در هماهنگ کردن NGOs؛
- آشنایی با شبکه های به روز اجتماعی و عضویت در آن و توانایی راه اندازی کانال مخصوص؛
- تسلط بر الگوی اطلاعاتی " بسیار به بسیار"؛
- به رسمیت شناختن الگوی تکثر فرهنگی.

همانطور که اشاره شد کارکردهای متعدد عام المنفعه و بشر دوستانه سازمان های غیر دولتی جوانان در نظام بین الملل با توجه به یارگیری و حتی شبکه سازی میان NGOs ها و ارسال پیام واقعی نوع دوستی به جوامعی که دچار آسیب و آلام بشری شده اند به صورت طبیعی در مسیر برنامه های دیپلماسی عمومی کشورها و کسب منافع ملی و کمک به بهبود مثبت وجه کشور در نظام بین الملل کمک خواهد کرد. آنچه مسلم است ایجاد یک جامعه مردم سالار، ارتباط نزدیکی با ظهور و توسعه بخش سومی دارد که بین اقتصاد دولتی و بازار آزاد قرار می گیرد و همچنین ارتباط نزدیکی با عملکرد نوع خاصی از سازمان ها یعنی سازمان های داوطلبانه یا غیردولتی دارد. تشکل های غیردولتی نقش مهمی را در فرایند مردم سالاری که در مواد ۱۹ و ۲۰ اعلامیه جهانی حقوق بشر با عنوان "حق آزادی اجتماعات، آزادی بیان و آزادی تشکیل انجمن" بر آن تصریح شده است ایفا می نمایند.

برنامه ها و قطعنامه های سازمان ملل متحد در مورد زنان و جوانان طی دو دهه پیرامون مسئله صلح، کمک به حفظ محیط زیست پایدار، حفاظت در برابر اقدامات استثمارگراییانه، آموزش و موارد این چنینی بوده؛ اما پس از سال ۱۹۸۰ مسئله توسعه با محوریت مشارکت اجتماعی و توانمند سازی منابع انسانی جوان جامعه به صورت جدی در دستور کار سازمان ملل متحد قرار گرفته است.

منابع

- آبراهامیان، پرواند. (۱۳۹۰). مردم در سیاست ایران: پنج پژوهش موردی. تهران: نشر چشمه
- آشوری، محمد. (۱۳۸۲). جایگزین‌های مجازات زندان. تهران: انتشارات دانشگاه تهران
- آمارتیا سن، آمارکو. (۱۳۹۱). توسعه به مثابه آزادی. احمد موثقی. تهران: نشر نی
- احمدی، حمید. (۱۳۷۷). مجموعه مقالات جامعه مدنی و ایران امروز. تهران: انتشارات نقش و نگار
- احمدی، حمید. (۱۳۷۶). مجموعه مقالات تحقق جامعه مدنی در انقلاب اسلامی. تهران: سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی
- اشرف، احمد. (۱۳۷۷). "نظام صنفی، جامعه مدنی و دموکراسی در ایران". فصلنامه گفتگو. شماره ۲۴، صص ۴۲-۵۴.
- افروغ، عماد. (۱۳۸۱). "تشکل‌های غیر دولتی و قوانین حقوقی". فصلنامه فرهنگ عمومی شورای عالی انقلاب فرهنگی. شماره ۱۸۹، صص ۶۶-۵۰.
- افضل‌ی، رسول. (۱۳۸۹). چشم‌انداز جامعه مدنی در خاورمیانه. با مقدمه محمود سریع‌القلم. تهران: نشر مؤسسه فرهنگی هنری بشیر علم و ادب.
- انوری، ابراهیم. (۱۳۸۷). "سازمان‌های غیردولتی و حقوق بشر در ایران". فصلنامه انجمن علوم سیاسی. سال پنجم، شماره ۳۱، صص ۳۶-۱۸
- امین، فرهاد. (۱۳۷۳). "بررسی نقش سازمان‌های غیردولتی در جلب مشارکت مردم به منظور حفظ زیست". پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده حقوق، دانشگاه تهران.
- بازرگان، مهدی. (۱۳۷۶). سازگاری ایرانی. تهران: بی تا
- بشیریه، حسین. (۱۳۷۶). "جامعه مدنی، قدرت ایدئولوژی: موانع تحقق جامعه مدنی در ایران". از کتاب تحقق جامعه مدنی در انقلاب اسلامی ایران (مجموعه مقالات)، تهران: سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی
- بشیریه، حسین. (۱۳۸۰). موانع توسعه سیاسی در ایران. تهران: انتشارات گام نو
- بشیریه، حسین. (۱۳۸۲). عقل در سیاست: سی و پنج گفتار در فلسفه، جامعه‌شناسی و توسعه سیاست. تهران: نگاه معاصر

- تاجبخش، کیان. (۱۳۸۲). بررسی مقدماتی نظریه سرمایه اجتماعی در تحلیل وضعیت تامین اجتماعی در ایران. موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی.
- توسلی، غلامعباس. (۱۳۸۳). "دولت و تشکل های غیر دولتی". ویژه نامه سال ۱۳۸۹ روزنامه شرق. ص ۵۱.
- جباری، حبیب. (۱۳۹۲). "توسعه اجتماعی اقتصادی". مجله رفاه اجتماعی. شماره ۱۰.
- حاجی یوسفی، امیرمحمد. (۱۳۹۰). "استقلال نسبی دولت یا جامعه مدنی". فصلنامه مطالعات راهبردی. صص ۷۰-۷۹.
- حسام، فرحناز. (۱۳۸۲). "رسانه ها و تفسیر ارزش های اجتماعی". مجله فرهنگ عمومی پیشین. شماره ۸۰، صص ۶۰-۷۱.
- ذاکریان، مهدی. (۱۳۸۱). حقوق بشر در هزاره جدید. تهران: برنامه عمل ملل متحد
- ذاکریان، مهدی. (۱۳۸۲). حقوق بشر و خاورمیانه. تهران: مرکز پژوهش های علمی و استراتژیک خاورمیانه
- رضوی، محمدرضا. (۱۳۷۸). "توان رقابتی و روابط پیمانکاری". نامه علوم اجتماعی. شماره ۱۹، صص ۸-۱۸
- رمضان زاده، عبدا... (۱۳۹۱) "جزوه درسی حقوق اقلیت ها". دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تهران، شماره ۵۵، صص ۹-۱۶
- رمضان، جواد (۱۳۸۳). "گزارش بر جامعه مدنی". دو هفته نامه طلوع قاینات. شماره ۵، دی ۱۳۸۳.
- زکایی، محمد سعید. (۱۳۸۰). "وضعیت سرمایه اجتماعی در ایران". مجله داوطلب. شماره ۸، صص ۸۱-۹۰
- سبزواری، نصر... (۱۳۸۰). "سازمان های محلی یا زیربنای دموکراسی". پایان نامه دوره دکتری، دانشگاه تهران.
- سلیمانی، مرتضی. (۱۳۸۱). "بررسی نقش تشکل های غیردولتی در پیگیری مطالبات اجتماعی". روزنامه همشهری ۱۴ اسفند ۱۳۸۱، ص ۹
- عاملی، سعیدرضا. (۱۳۸۹). "تعامل جهانی شدن و شهروندی و دین". فصلنامه علوم اجتماعی. دانشگاه تهران. شماره ۱۸، صص ۲۰-۳۳.

- عظیمی، حسین. (۱۳۹۱). "مجموعه ایران، دین - ایدئولوژی - دموکراسی و موانع آن". ماهنامه ایران فردا. شماره ۴۰، ۴۹-۳۰.
- علوی تبار، علیرضا. (۱۳۷۷). مجموعه مقالات جامعه مدنی و ایران امروز. تهران: نقش و نگار
- قوام، عبدالعلی. (۱۳۸۴) روابط بین الملل، نظریه ها و رویکردها. تهران: سمت
- فکوهی، ناصر. (۱۳۸۲). مفاهیم کلیدی شهروند و فرهنگ شهری. تهران: نشر نی
- کوشا، محمدمهدی. (۱۳۸۶). دانستی‌های سیاست شهروندی. تهران: انتشارات دفتر برنامه‌ریزی اجتماعی و مطالعات فرهنگی وزارت علوم.
- کولایی، الهه. (۱۳۸۳). "چشم‌اندازهای دموکراسی در ایران". خبرنامه انجمن مطالعات زنان. شماره ۱۰، صص ۲۹-۱۹.
- لمتون، آن کی اس. (۱۳۷۹). نظریه دولت در ایران. چنگیز پهلوان. تهران: نشر گیو
- لپیست، سیورمارتین. (۱۳۸۱). دایره المعارف دموکراسی. گروه مترجمان. تهران: انتشارات وزارت امور خارجه
- مدبر، روح اله. (۱۳۹۴). "نقش سازمان های مردم نهاد جوانان در کسب منافع ملی جمهوری اسلامی ایران". رساله دکتری.
- مرکز اطلاعات سازمان ملل. (۱۳۸۰). گزارش دبیرکل به اجلاس ویژه مجمع عمومی در باره ایدز. تهران: انتشارات دفتر سازمان ملل متحد
- موسی زاده، رضا. (۱۳۸۷). سازمان های بین المللی. تهران: بنیاد حقوقی میزان
- نقی‌زاده، محمد. (۱۳۸۱). "نظریه شهروندی و فرهنگ و تمدن ایرانی". تهران: مجله اطلاعات سیاسی - اقتصادی، شماره ۱۸۳.
- نمازی، محمدباقر. (۱۳۷۹). بررسی وضع موجود تشکل های غیردولتی ایران. تهران: نشر دفتر تحقیقات و مطالعات سیاسی دفتر مشارکت و بسیج مردمی وزارت کشور
- نمازی، محمدباقر. (۱۳۷۹). بررسی اجمالی سازمان های غیردولتی. تهران: جهاد سازندگی. تهران: نشر جامعه

- Barston, R.P. (1988) **Modern Diplomacy**. London Longman
- Berridge, C.R. (2002). **Diplomacy Theory and Practice**. UK Palgrave

- Breitmeier, Helmut and Volker, Rittberger. (2000). **Environmental NGOs in an Emerging Global Civil Society**. Boston, Ma: Institute for Development Research.
- Charnovitz, Steve. (1996). **"Participation of Non-Governmental Organization"**. University of Pennsylvania Journal of International Economic Law.
- Djerejian, Edvard (2007) **War and Peace : The problems and Prospectes of American Diplomacy in the eEast**. Los Angeles word Affairs council.
- Keddie, Nikki. (2003) **Modern Iran Roots and Results of Revo Lution**. New Haven: Yale University Press.
- Keohane, Robert. (2005). **After Hegemony: Cooperation and Discord in the World Political Economy**. New Jersey.Princeton : Prinction University Press.
- Margaret, P. Karns & Karen A. Mingst. (۲۰۱۱) . **International Organizations: The Politics and Processes of Global Governance**. London: Lynne Rienner Publishers
- Thomas, G. Weiss & Sam, Daws. (۲۰۰۹). **The Oxford Handbook on the United Nations**. Oxford: Oxford University Press
- United Nations Conference on Sustainable Development (UNCSD), so called Rio Bob Reinalda. (۲۰۰۹). **"Routledge History of International Organizations: From ۱۸۱۵to the Present Day."** London: Routledge.
- United Nations Development Program website: <http://www.undp.org>
- United Nations High Commissioner for Refugees website: <http://www.unhcr.org/cgi-bin/tehis/vtx/home;>
- Volker, Rittberger & Bernhard, Zangl. (۲۰۱۰). **International Organizations: Polity, Politics and Policies**. Palgrave Macmillan in the UK/St. Martin's Press LLC in the US
- Waltz, K. N. (۲۰۱۱). **Theory of International Politics**. Addison-Wesley, Reading, MA,, and Gilpin

Role of Youth Diplomacy in Foreign Relations of Governments Using YNGOs' (Youth Non Governmental Organizations) Capacity

Ruhollah Modaber

Ph.D. in International Relations, Researcher about Youth Diplomacy, Tehran, Iran

Hassan kalashloo

Ph.D. Student in Political Sociology, Academic Member, Tehran, Iran

Received: 17 Sep. 2016

Accepted: 15 Jan. 2017

In the contemporary world, considering the ongoing developments in the field of human communications, the way international affairs are conducted have weakened the role of governments; and this new situation has brought about changes in common traditional diplomacy of past centuries. It is obvious that along with evolution of societies, new scenarios are applied in the field of diplomacy and international relations which need new priorities with adoption of modern methods and instruments; such as using the capacity of non-state entities particularly NGOs. In this context, a new dialogue with the subject of youth diplomacy as modern diplomacy has been established according to important roles which youths are playing in different countries especially in science centers and official entities of developed nations as work and thought force; development trend of NYGOs in global system with diverse programs including offshore welfare and humanitarian activities; development of the global network of active youths and expanding it into many young societies along with international expansion of humanitarian programs which are affecting the minds of different masses of people, even the governments and international organizations. This paper studies the role of youth diplomacy using NGOs in development of humanitarian discourse and promotion of welfare activities in global system. Accordingly, it seems that in the course of development, a mutual understanding among youths from all around the world who are concerned about wars, tribal disputes, AIDS, environment and other similar cases leads to creation of effective global network of youths which alongside the governments and by the use of unofficial instruments aims to achieve peace and put pressure on the governments which are promoting violence.

Key words: Modern Diplomacy, Youth Diplomacy, Non-state Youth Organizations and Global Trust